

Budskab til Verdensfredsdagen 2009

Bekæmp fattigdom for at skabe fred.
Det er den gennemgående tanke i
pave Benedikts årlige budskab på
nytårsdag

Af pave Benedikt XVI¹

Bekæmpe fattigdom – skabe fred

1. Også ved dette nye års begyndelse vil jeg sende mine gode ønsker om fred til mennesker over hele verden, og jeg vil gerne med dette mit budskab lægge op til en refleksion over temaet: *Bekæmpe fattigdom for at skabe fred*. Allerede i 1993 fremhævede min højagtede forgænger pave Johannes Paul II i sit budskab til Verdensfredsdagen de negative indvirkninger, det har på freden, når hele befolkninger lever i fattigdom. Det er en kendsgerning, at fattigdom ofte er en medvirkende faktor til eller et forstærkende element i konflikter og krige. Og fra deres side bidrager disse konflikter yderligere til at skabe og fastholde tragiske tilstande af fattigdom. Johannes Paul skrev: "Vor verden frembyder i voksende grad tegn på endnu en alvorlig trussel mod freden: mange enkeltpersoner, ja hele befolkninger lever i dag under forhold, præget af ekstrem fattigdom. Uligheden mellem rig og fattig er blevet mere udtalt, selv i de økonomisk set mest udviklede lande. Vi står her overfor et problem, som påtvinger sig menneskehedens samvittighed, eftersom de forhold, som så mange mennesker lever under, er en krænkelse af deres fundamentale værdighed og derfor en trussel mod verdenssamfundets sande og harmoniske fremskridt".²

2. Set i denne sammenhæng omfatter kampen mod fattigdommen *en nøje analyse af det komplekse fænomen, som hedder globalisering*. En sådan analyse er væsentlig allerede set fra et metodologisk synspunkt, fordi der hermed lægges op til at trække på resultaterne fra økonomisk og sociologisk

¹ Oversat af Hanne Gregersen

² Verdensfredsdagens budskab 1993, n. 1. **Klik her** for at se denne tekst (engelsk).

forskning omkring diverse aspekter af fattigdommen. Men når vi henviser til globaliseringen, må vi også have de åndelige og etiske dimensioner med; denne henvisning skulle tilskynde os til at se på fattigdommen i verden i det klare perspektiv, at vi alle hører med i en eneste guddommelig plan – vi er kaldede til at danne én familie, hvor alles adfærd – enkeltpersoner, folk og nationer - skal styres af broderlighed og ansvarlighed.

Dette perspektiv kræver en bred og nuanceret opfattelse af fænomenet fattigdom. Hvis fattigdom alene var et materielt fænomen, så kunne vi nøjes med at trække på de sociale videnskaber for at klarlægge dens væsentlige kendetegn, - de videnskaber, der gør det muligt for os at måle fænomener på basis af overvejende kvantitative data. Men vi ved, at der eksisterer andre, ikke-materielle former for fattigdom, der ikke er direkte og automatiske følger af materiel nød. Som et eksempel ser vi i de højtudviklede rige lande marginaliseringsfænomener såvel som tegn på moralsk og åndelig fattigdom i relationer mellem mennesker; det drejer sig om mennesker, hvis indre liv er kaotisk, uden retning, mål og med, og som oplever diverse former for *malaise* på trods af deres økonomiske velstand. Jeg tænker på den ene side på dét, der kaldes "moralisk underudvikling"³ – og på den anden side på de negative konsekvenser af "overudviklingen".⁴ Jeg overser ikke, at der i de såkaldte "fattige" samfund ofte er *kulturelle forhold*, der lægger sig hindrende i vejen for den økonomiske vækst, fordi de ikke tillader en effektiv udnyttelse af de forhåndenværende ressourcer. Men ét står imidlertid fast, at alle former for påført fattigdom har deres rod i en manglende respekt for den menneskelige persons transcendent værdighed. Når man ikke ser på mennesket i den fulde sammenhæng af dets kaldelse, og når dét, som en sand "menneskelig økologi"⁵ kræver, ikke respekteres, så slippes fattigdommens brutale kræfter løs. Det viser sig klart på nogle specifikke områder, som jeg nu kort vil behandle.

Fattigdom og moral

3. Man betragter ofte fattigdom som en følge af *befolkningstilvæksten*. Der iværksættes derfor internationale kampagner for at reducere fødselstilvæksten, og her tages der af og til på internationalt plan metoder i brug, der hverken respekterer kvindens værdighed eller forældres ret til at vælge under ansvar, hvor mange børn de vil sætte i verden,⁶ og som ofte - hvad der er yderligere alvorligt – ikke engang respekterer retten til livet. Udslettelsen af millioner af ufødte børn i fattigdomsbekæmpelsens navn betyder faktisk en eliminering af de allerfattigste af alle menneskene. Heroverfor er det en kendsgerning, at mens ca. 40 % af verdens befolkning i 1981 levede under den absolutte fattigdomsgrænse, så er i dag denne procentdel halveret, og befolkninger, som blandt andet er karakteriseret ved stor fødselshyppighed, er kommet ud af fattigdommen. Dette forhold beviser, at der ville være ressourcer til stede til at løse fattigdommens problem selv dér, hvor vi har en befolkningstilvækst. Man må heller ikke glemme, at siden Anden Verdenskrigs afslutning er verdens befolkning steget med ca. 4 milliarder, og at dette forhold overvejende berører lande, som for nylig er trådt frem på den internationale scene som nye økonomiske kraftcentre, og som har oplevet en hurtig udvikling netop takket være det voksende indbyggerantal. I øvrigt – blandt de mest udviklede lande er det dem med de højeste fødselsrater, der nyder godt af de bedste udviklingspotentialer. Med andre ord – det bliver bekræftet, at mennesker er en rigdom og ikke en medvirkende faktor til fattigdom.

³ Paul VI, *Populorum Progressio*, n.19. **Klik her** for at se dette afsnit (engelsk).

⁴ Johannes Paul II, *Sollicitudo Rei Socialis*, n. 28. **Klik her** for at se dette afsnit (engelsk).

⁵ Johannes Paul II, *Centesimus Annus*, n. 38. **Klik her** for at se dette afsnit (engelsk).

⁶ Jf. Paul VI, *Populorum Progressio*, n 37, **klik her** for at se dette afsnit (engelsk); Johannes Paul II, *Sollicitudo rei Socialis*, n. 25. **Klik her** for at se dette afsnit (engelsk).

4. En anden kilde til bekymring er *sygdomme med pandemisk udbredelse* som for eksempel malaria, tuberkulose, og Aids, der - i samme grad som de rammer den produktionsdygtige del af befolkningen – medvirker væsentligt til at forværre levevilkårene i et land. Forsøgene på at dæmme op for følgerne af disse sygdomme når ikke altid resultater, der virkelig rykker. Oven i dette kan det desuden ske, at når lande, der er ofre for en eller flere af disse sygdomme, ønsker at træffe modforholdsregler, - så kan de opleve at blive genstand for pres fra deres side, der vil gøre økonomisk hjælp betinget af iværksættelsen af en livsfjendtlig politik. Det er specielt vanskeligt at tage kampen op mod Aids, som udgør en dramatisk grund til fattigdom, hvis man ikke konfronterer de etiske problemstillinger, som sygdommens udbredelse hænger sammen med. I første række bør man iværksætte undervisningskampagner, især målrettet til de unge, som vil opdrage til en seksualitet i overensstemmelse med personens værdighed; initiativer, der er realiserede med dette for, øje har allerede givet væsentlige resultater, idet de har nedsat yderligere udbredelse af AIDS. Dernæst skal også fattige befolkninger have adgang til nødvendig medicin og sundhedsydelser, hvilket forudsætter et styrket engagement i medicinsk forskning og nye behandlingstiltag, forbundet – der, hvor dette viser sig nødvendigt – med en smidig anvendelse af internationale regler til beskyttelse af ophavsretigheder, således at alle kan garanteres en basal helbredsforplejning.

5. Et tredje område, som man er opmærksom på i programmerne for fattigdomsbekæmpelse, og som afdækker fattigdommens iboende etiske dimension, er *børnefattigdommen*. Når en familie rammes af fattigdom, er det børnene, der er de mest sårbare ofre: næsten halvdelen af de mennesker, der lever i absolut fattigdom, er i dag børn. Hvis man ser på fattigdommen fra barnets side, er konsekvensen, at man må fastholde som førsteprioriteter de forhold, som berører børn direkte - for eksempel mødreforsorg, opdragelse og undervisning, adgang til vaccinationer, til lægehjælp, adgang til rent drikkevand, beskyttelse af miljøet og – især – en indsats for at beskytte familien og for at sikre stabile relationer i dens skød. Når familien svækkes, er det uundgåeligt børnene, det går ud over. Der, hvor kvindens og moderens værdighed ikke beskyttes, er det i første række og altid børnene, som mærker konsekvenserne.

6. Et fjerde område, som ud fra et etisk synspunkt fortjener særlig opmærksomhed, er *den forbindelse, der eksisterer mellem nedrustning og udvikling*. Det aktuelle niveau på verdensplan for staternes militærudgifter er alarmerende. Som jeg allerede har haft lejlighed til at understrege, forholdet det sig sådan, at "de umådelige materielle og menneskelige ressourcer, der anvendes til militære udgifter og til oprustning ... rent faktisk tages fra udviklingsprojekter, især vis à vis de fattigste og dem, som har størst brug for hjælp. Dette går imod *De Forenede Nationers Charter*, der forpligter verdenssamfundet og især enkeltstaterne til "at begunstige etableringen og opretholdelsen af international fred og sikkerhed ved ikke at reservere andet end det absolutte minimum af verdens menneskelige og materielle ressourcer til oprustningsformål"(art 26)".⁷

Denne tingenes tilstand er ingen hjælp, men tværtom en alvorlig hindring, i indsatsen for at nå det internationale samfunds store udviklingsmål. Desuden risikerer en excessiv vækst i militærudgifterne at accelerere et våbenkapløb, som frembringer enklaver af underudvikling og håbløshed – således at en sådan vækst på paradoksal vis forvandler sig til forhold, der fremkalder ustabilitet, spænding og konflikt. Som min højagtede forgænger Paul VI så fremsynet sagde, "er udvikling fredens

⁷ Benedikt XVI, *Brev til kardinal Renato Raffaele Martino i anledning af det internationale seminar, organiseret af Det pavelige Råd for Retfærdighed og Fred over temaet: "Nedrustning, udvikling og fred. Perspektiver for en integreret nedrustning"*, 10 april 2008: *L'Osservatore Romano*, 13.04.2008, s. 8. **Klik her** for at se denne tekst (engelsk).

nye navn".⁸ Man må derfor appellere til staterne om at reflektere seriøst over de dybereliggende årsager til de konflikter, der ofte antændes af uretfærdighed, og at afhjælpe dem gennem en modig selvkritik. Hvis man når frem til forbedrede internationale relationer, skulle dette tillade en reduktion af oprustningsbudgetterne. De sparede ressourcer ville da kunne anvendes til udviklingsprojekter til fordel for de fattigste og mest nødlidende mennesker og folk: Et sådant storsindet engagement er et engagement for freden indenfor hele menneskehedsfamilie.

7. Et femte område, der er forbundet med kampen mod den materielle fattigdom, er *den aktuelle fødevarerkrise*, som truer opfyldelsen af elementære behov. Denne krise er ikke så meget karakteriseret ved manglen på mad, men snarere ved vanskeligheder ved at få adgang til fødevarer og af spekulation, altså af en manglende koordinering af politiske og økonomiske institutioner, der effektivt kan konfrontere behov og nødsituationer. Underernæring kan også medføre alvorlige psykofysiske skader på en befolkning, idet talrige mennesker berøves den tilstrækkelige energi til – uden specifik hjælp – at kunne komme ud af deres fattigdomssituation. Følgen bliver, at disse befolkninger ikke ved egen kraft kan komme ud af deres underudvikling. Dette bidrager til at øge kløften mellem rig og fattig og fremprovokerer reaktioner, der risikerer at blive voldelige. Fakta omkring udviklingen af den relative fattigdom i de seneste årtier viser alle en voksende forskel på rige og fattige lande. De væsentlige årsager til dette fænomen er uden tvivl på den ene side de teknologiske forandringer, som det overvejende er lande med høj nationalindkomst, der har gavn af, og på den anden side prisudviklingen for industrielle produkter, hvor priserne vokser meget hurtigere end priserne på landbrugsprodukter og råstoffer, som kommer fra de fattigere lande. Følgen er således, at størstedelen af befolkningen i de fattige lande lider under en dobbelt marginalisering: både en lavere indkomst og højere priser.

Fattigdomsbekæmpelse og global solidaritet

8. En af hovedvejene til at skabe fred er en globalisering, der har den samlede menneskelige families interesser for øje.⁹ Men for at styre globaliseringen er en *stærk global solidaritet*¹⁰ nødvendig mellem fattige og rige lande, og ligeledes indenfor de enkelte lande, også selv om de hører til de rige. En "fælles etisk codex"¹¹ er nødvendig, hvis normer ikke blot skal have karakter af konventioner, men være rodfæstede i den naturlov, som Skaberen har indskrevet i ethvert menneskes samvittighed.¹² Mærker vi os ikke alle, i hjertet af vor samvittighed, kaldet til at bringe vort personlige bidrag til det fælles gode og den sociale fred? Globaliseringen fjerner nok visse barrierer, men det betyder ikke, at den ikke kan skabe andre; den nærmer folkeslagene til hinanden, men territorielt naboskab og dét at leve i den samme tidsalder skaber ikke af sig selv betingelserne for et virkeligt fællesskab og en ægte fred. Globaliseringen kan kun blive en effektiv hjælp i forhold til marginaliseringen af planetens fattige, hvis det enkelte menneske føler sig personligt såret af den uretfærdighed, der er i verden, og af de krænkelse af menneskerettighederne, der er forbundet hermed. Kirken, som er "tegnet på og redskabet for den inderlige forening med Gud såvel som for enheden af

⁸ Paul VI, *Populorum Progressio*, n. 87. **Klik her** for at se dette afsnit (engelsk).

⁹ Jf. Johannes Paul II, *Centesimus Annus*, n. 58. **Klik her** for at se dette afsnit (engelsk).

¹⁰ Jf. Johannes Paul II, *Tale til Italiens Katolske Arbejderaktion (ACLI)*, 27. april 2002, 4: i *Insegnamenti di Giovanni Paolo II*, XXV, 1[2002], 637. **Klik her** for at se denne tekst (engelsk).

¹¹ Johannes Paul II, *Tale til Det pavelige Akademi for de sociale Videnskabers generalforsamling*, 27 april 2001, 4 i : *Insegnamenti di Giovanni Paolo II*, XXIV, 1 [2001] 802. **Klik her** for at se dette afsnit (engelsk).

¹² Rom 2,14-15: For når hedningerne, der ikke har loven, af naturen gør, hvad loven siger, så er de, uden at have en lov, deres egen lov. De viser, at de har den gerning, som loven kræver, skrevet i deres hjerte, og deres samvittighed optræder som vidne, og deres tanker anklager eller forsvare hinanden ...

hele menneskeslægten",¹³ vil fortsat give sit bidrag til, at uretfærdighederne og manglen på mellem menneskelig forståelse kan overvindes, og til, at en mere fredelig og mere solidarisk verden kan blive til.

9. På *den internationale handels og det internationale finansmarkeds* område er der i dag etableret sådanne processer, at en positiv samordning af økonomierne kan finde sted. Dette bidrager til en forbedring af de generelle levevilkår – men der er også processer, der trækker den modsatte vej, som splitter folkene og skaber marginalisering, og som således skaber farlige forudsætninger for krige og konflikter. I de årtier, der fulgte umiddelbart efter den anden verdenskrig, er det internationale marked for varer og tjenesteydelser vokset ekstremt hurtigt og har samtidig udfoldet en dynamik, vi ikke har kendt magen til i historisk tid. En stor del af verdenshandelen vedrørte de gamle industrialiserede lande: en væsentlig udvidelse er sket gennem adskillige nye lande på vej op, og disse er blevet vigtige aktører på verdenshandelens scene. Men andre lande – lande med lav indkomst – står fortsat i vid udstrækning i udkanten af det internationale marked. Deres vækst er blevet forsinket af det bratte fald i de senere årtier af prisen på råstoffer, som udgør næsten hele deres eksport. I disse lande – for størstedelens vedkommende afrikanske – fortsætter afhængigheden af råstofeksporten med at udgøre en væsentlig risikofaktor. Jeg vil gerne her bringe en fornyet appel om at alle lande indrømmes de samme muligheder for adgang til verdensmarkedet og om at undgå udelukkelse og marginalisering.

10. Tilsvarende overvejelser kan man gøre sig med hensyn til finansvæsenet, som takket være den elektroniske udvikling og liberaliseringen af pengeomsætningen mellem de enkelte lande er et nøgleaspekt af globaliseringen. Økonomiens objektivt set vigtigste funktion – nemlig at understøtte muligheden for langsigtede investeringer og dermed for udvikling – viser sig i dag at være ekstremt sårbar. Den lider under de negative følgevirkninger af et finansielt markedssystem, der - både på nationalt og internationalt niveau - bygger på en meget kortsigtet tankegang, der har værdiforøgelsen af finansoperationer som mål, og som koncentrerer sig om den tekniske styring af forskellige former for økonomisk risiko. Også den aktuelle krise viser, hvordan den økonomiske aktivitet ofte styres af et tankesæt, der bunder i ren egeninteresse, og som mangler ethvert langsigtet hensyn til det fælles gode. Nedjusteringen af målene for de internationale børsmæglere til det ekstremt kortsigtede mindsker økonomiens muligheder for at opfylde sin funktion som bro mellem nutid og fremtid i form af støtte til skabelsen af nye langsigtede produktions- og erhvervs muligheder. En stram finanssektor, der arbejder med korte og ultrakorte frister, udgør en risiko for alle, også for dem, for hvem det lykkes at tjene stort i perioder med finansiell eufori.¹⁴

11. Af alt dette følger, at kampen mod fattigdom kræver et samarbejde såvel på det økonomiske som på det lovgivningsmæssige område. Et sådant samarbejde skal gøre det muligt for det internationale samfund og især for de fattige lande at finde og iværksætte koordinerede tiltag og løsninger, som konfronterer de ovennævnte problemer og opstiller en effektiv lovgivning som ramme omkring den økonomiske aktivitet. Denne kamp kræver desuden incitament i retning af at skabe effektive og medinddragende organer, støtteforanstaltninger i kampen mod kriminalitet og for at fremme en retssamfundskultur. På den anden side kan man ikke bestride, at strategier baseret alene på passiv modtagelse af hjælp er en hyppig årsag til, at megen bistand til fattige lande slår fejl. At investere i uddannelse og i forlængelse heraf at udvikle en specifik kultur med egne initiativer synes p.t. at

¹³ Andet Vatikanconcil, *Lumen gentium*, n. 1. **Klik her** for at se dette afsnit (dansk).

¹⁴ Jf. Det Pavelige Råd for Retfærdighed og Fred, *Kompendium over Kirkens sociallære*, n. 368. **Klik her** for at se dette afsnit (engelsk).

være den rigtige tilgang på mellem og langt sigt. Selv om økonomiske aktiviteter kræver gunstige ydre omstændigheder for at kunne udvikles, så betyder dette ikke, at man kan undlade at beskæftige sig med problemerne med indkomstniveauet. Selv om det med rette er blevet fremhævet, at dét at øge den gennemsnitlige indkomst pr. capita ikke kan være det eneste mål for den politiske og økonomiske indsats, så må man dog ikke glemme, at dette stadig er et væsentligt redskab for at nå målet i bekæmpelsen af sult og absolut fattigdom. Set under denne synsvinkel, er det en illusion at mene, at en strategi, der blot går ud på at omfordele den eksisterende rigdom, kan løse problemet endegyldigt, og denne illusion må ryddes af vejen. I en moderne økonomi er nemlig aktivernes værdi på afgørende måde afhængig af evnen til at skabe overskud her og nu og i fremtiden. At skabe værdier er derfor en ufravigelig nødvendighed, som man stadig må have for øje, hvis kampen mod materiel fattigdom skal være effektiv på langt sigt.

12. At give de fattige førsteprioritet kræver i sidste ende, at der er tilstrækkeligt rum for en *etisk tilgang til økonomi* hos aktørerne på det internationale marked, en *etisk tilgang til politik* hos dem, der har offentligt embede, og en *etisk tilgang til den demokratiske proces*, som kan lade civilsamfundet, både på det nationale og internationale plan, komme til sin ret. Også de internationale institutioner er i dag nået frem til at anerkende værdien af og fordelene ved økonomiske initiativer med udgangspunkt i civilsamfundet eller lokale forvaltningsorganer med henblik på at fremme den sociale frigørelse og integration af de sektorer af befolkningen, som ofte ligger under den absolutte fattigdomsgrænse, og som samtidig ikke let kan nås med offentlige hjælpeforanstaltninger. Det tyvende århundredes økonomiske udviklingshistorie lærer os, at en god – det vil sige en effektiv – udviklingspolitik afhænger af, at der er mennesker, der tager ansvar for den, og af, at der skabes positiv synergi mellem markeder, civilsamfund og stater. Civilsamfundet spiller i særdeleshed en nøglerolle i hver eneste udviklingsproces, eftersom udvikling i sit væsen er et kulturfænomen, og kultur fødes og udvikler sig i det civile rum.¹⁵

13. Som min højagtede forgænger pave Johannes Paul II allerede har bemærket, er "globaliseringen et udpræget tvetydigt fænomen",¹⁶ og den skal derfor styres med stor omtanke. Dette indbefatter også at prioritere hensynet til verdens fattige og deres behov og derigennem at overvinde den forargelse, der ligger i misforholdet mellem fattigdomsproblemerne og de forholdsregler, mennesker tager for at overvinde dem. Misforholdet ligger såvel på det kulturelle og politiske plan som på det åndelige og etiske plan. Ofte bliver vi jo stående ved de ydre og praktiske årsager til fattigdommen uden at komme frem til de årsager, der bor i vore hjerter – grådighed og snæversyn. De problemer, der ligger i udvikling, bistand og internationalt samarbejde, tager man ofte fat på som blot tekniske problemer uden virkelig at være opmærksom på den menneskelige faktor, – dvs. vi begrænser os til at etablere strukturer, forhandle prisaftaler og sørge for en upersonlig finansiering. Dét, som kampen mod fattigdom virkelig har brug for, er mænd og kvinder, som i bund og grund lever en praktisk medmenneskelighed, og som evner at ledsage enkeltpersoner, familier og fællesskaber på veje, der fører til ægte menneskelig udvikling.

¹⁵ Jf. Det Pavelige Råd for Retfærdighed og Fred, *Kompendium over Kirkens sociallære*, n. 356. **Klik her** for at se dette afsnit (engelsk).

¹⁶ Johannes Paul II, *Tale til Fagforeningsledere*, 2. maj 2000, 3 i: Documentation Catholique, 97 (2000), s. 456. **Klik her** for at se dette afsnit (engelsk).

Konklusion

14. I rundskrivelsen *Centesimus Annus* gjorde pave Johannes Paul II indtrængende opmærksom på nødvendigheden af at "gøre op med en mentalitet, hvor de fattige - enkeltpersoner og hele befolkninger – betragtes som en byrde og som uønskede mennesker, der vil forbruge de goder, som andre har produceret" ... "De fattige", skrev han " længes efter retten til at få del i udnyttelsen af de materielle goder og til at investere deres arbejdsevne for at være med til at skabe en verden, der er mere retfærdig og mere lykkelig for alle".¹⁷ I dagens globaliserede verden er det i stigende grad indlysende, at freden kun kan blive til, hvis alle sikres mulighed for rimelig vækst: Før eller siden kommer alle nemlig til at betale prisen for den forvrængning, som uretfærdige systemer har skabt. Det er da kun dårskab, der kan forlede til at opføre en luksusbolig, hvor der rundt omkring er ørken eller slum. Globaliseringen i sig selv kan ikke skabe fred, og i mange tilfælde gør den det modsatte – skaber splittelse og konflikter. Hvis der er noget, den gør, så er det at pege på et behov – et behov for at blive retningsbestemt af et mål, der hedder den fulde og hele solidaritet, der søger det gode for alle og enhver. Opfattet på denne måde kan globaliseringen ses som en god anledning til at opnå noget væsentligt i kampen mod fattigdom og til i et hidtil uanet omfang at sætte ressourcer til disposition for retfærdighed og fred.

15. Kirkens sociale lære har altid interesseret sig for de fattige. På den tid, hvor rundskrivelsen *Rerum Novarum* kom, var "de fattige" hovedsagelig arbejderne i det nye industrisamfund; i læreudtalelserne fra Pius XI, Pius XII, Johannes XXIII, Paul VI og Johannes Paul II kom efterhånden nye former for fattigdom i fokus i takt med, at det sociale spørgsmål fik videre horisonter og antog globale proportioner.¹⁸ Denne udvidelse af det sociale spørgsmål til at blive verdensomfattende må ikke blot betragtes som en kvantitativ udvidelse, men også som en kvalitativ fordybelse i forståelsen af mennesket og af den menneskelige families behov. Alt imens Kirken opmærksomt følger de aktuelle globaliseringsfænomener, og hvordan de påvirker fattigdommen i verden, peger den derfor på de nye aspekter af det sociale spørgsmål – og gør det ikke alene i bredden, men også i dybden, for så vidt som disse aspekter berører menneskets identitet og dets forhold til Gud. Disse principper i Kirkens sociallære sigter på at klarlægge forbindelsen mellem fattigdom og globalisering, og at målrette dét, vi gør, mod at skabe fred. Blandt disse principper er det på sin plads især at minde om "kærlighedens præference for de fattige",¹⁹ som er bevidnet gennem hele den kristne tradition, helt fra den tidlige Kirke.²⁰

"Enhver må tage det arbejde op, som er lagt hen til ham – og lad ham ikke tøve", skrev Leo XIII i 1891, og han tilføjede: "Hvad Kirken angår, så vil den aldrig og ikke på nogen måde svigte sin opgave".²¹ Denne bevidsthed følger også i dag Kirken i dens arbejde for de fattige – den ser Kristus i dem,²² og den hører bestandig i sit hjerte ekkoet af Fredsfyrstens befaling til apostlene: "*Vos date illis manducare* – giv I dem at spise!"²³ I troskab mod denne formaning fra Herren vil den kristne menighed da aldrig forsømme at forsikre hele menneskeheden om sin støtte til initiativer af skabende solidaritet, ikke blot for at "give af sin overflod", men frem for alt gennem "forandringer i livs-

¹⁷ Johannes Paul II, *Centesimus Annus*, n. 28. **Klik her** for at se dette afsnit (engelsk).

¹⁸ Jf. Paul VI, *Populorum Progressio*, n. 3. **Klik her** for at se dette afsnit (engelsk).

¹⁹ Johannes Paul II, *Sollicitudo rei Socialis*, n. 42, **klik her** for at se dette afsnit (engelsk); jf. Johannes Paul II, *Centesimus Annus*, n. 57. **Klik her** for at se dette afsnit (engelsk).

²⁰ Jf. ApG 4,32: Hele skaren af troende var ét i hjerte og sind, og ikke én kaldte noget af sin ejendom for sit eget, men de var fælles om alt. – 1 Kor 16,1: Hvad angår indsamlingen til de hellige, så skal også I gøre sådan, som jeg har forordnet det for menighederne i Galatien. – Gal 2,10: Kun skulle vi huske på deres fattige, hvad jeg netop har bestræbt mig for at gøre. – Se også 2 Kor kap. 8 og 9.

²¹ Leo XIII, *Rerum novarum*, n. 45. **Klik her** for at se dette afsnit (engelsk).

²² Jf. Johannes Paul II, *Centesimus Annus*, n. 58. **Klik her** for at se dette afsnit (engelsk).

²³ Luk 9. 13

stil, produktions- og forbrugsmønstre – og ændringer i de etablerede magtstrukturer, som styrer samfundene i dag".²⁴

Ved indgangen til det nye år indbyder jeg da derfor indtrængende hver eneste Kristi discipel og alle mennesker af god vilje til at åbne deres hjerter for de fattiges behov og tage alle tænkelige praktiske skridt for at komme dem til hjælp. Thi usvigelig fast står sandheden af dette: "Når du bekæmper fattigdom, skaber du fred".

Vatikanet, den 8. december 2008

BENEDICTUS PP. XVI

Klik her for at udskrive artiklen (printerens skal være tændt)

Klik her for at sende artiklen til en ven eller bekendt (Outlook skal være startet)

Klik her for at komme til forsiden af catholica.dk

²⁴ Sammesteds.